

Zbierkové predmety a digitalizácia z pohľadu autorského práva

Zbierkotvorné pamäťové a fondové inštitúcie ako jedny zo základných stavebných jednotiek uchovávaní informácií o našej histórii sú dôležitým zdrojom poznania našej kultúry. Najmä v minulosti bola samotná prezentácia zbierkových predmetov orientovaná najmä na ich vystavovanie a fyzickú prezentáciu v priestoroch jednotlivých inštitúcií, čo sa však postupným príchodom nových technológií mení, pričom sa otvárajú nové možnosti ich sprístupňovania verejnosti.

Primárnym cieľom každej pamäťovej a fondovej inštitúcie by mala byť čo najširšia forma prezentácie uchovaného kultúrneho dedičstva bez porušenia práv iných osôb. V rámci ochrany už skôr spomínaných práv iných osôb máme okrem iného na mysli práve autorské práva, ktoré sa na niektoré zbierkové predmety môžu vzťahovať. Z tohto dôvodu je potrebné podrobne analyzovať, do akej miery je pamäťová a fondová inštitúcia s daným zbierkovým predmetom oprávnená disponovať a aké aktivity môže realizovať, a na ktoré je už potrebné získať osobitný súhlas od oprávneného nositeľa práv z pohľadu autorského práva. Autorský zákon vo svojich ustanoveniach prináša viaceré možnosti, ktoré jednotlivým pamäťovým a fondovým inštitúciám poskytuje alternatívy narábania s týmto zbierkovým obsahom v medziach zákona. Tento text slúži ako pomôcka pre nasmerovanie pracovníkov jednotlivých PFI na používanie zdigitalizovaného obsahu kultúrneho dedičstva zákonným spôsobom, ktoré autorský zákon vo svojich ustanoveniach obsahuje.

Pre lepšiu prehľadnosť si jednotlivé alternatívy rozčleníme do niekoľkých oblastí, a to:

1. digitalizácia a použitie digitálneho zobrazenia zbierkového predmetu,
2. verejné vystavenie zbierkových predmetov,
3. propagácia výstavy,
4. sprístupnenie zbierkových predmetov verejnosti (webové stránky, portál Slovakiana),
5. osirelé diela,
6. rozšírená hromadná licenčná zmluva.

1. Digitalizácia a použitie zbierkových predmetov (použitie diela prostredníctvom koncového zariadenia § 48 AZ)

Pojem Digitalizácia sa najmä v poslednej dobe stáva stále väčšou súčasťou našich životov, práce a pod. a dennodenne sa s ňou stretávame takmer na každom kroku, pričom je odrazom rýchleho a dynamicky sa rozvíjajúceho technologického trendu. Digitalizácia si tak našla svoje neodmysliteľné miesto aj v oblasti kultúry, v rámci ktorej prispieva k uchovávaniu kultúrneho dedičstva naprieč celým spektrom. K jej hlavným benefitom patrí na jednej strane možnosť ochrany, uchovania kultúrneho dedičstva napr. vo forme zbierkového predmetu, a na strane druhej aj možnosť nového spôsobu jeho prezentácie ako aj prezentácie inštitúcie, ktorá ho spravuje. Obmedzujúcim faktorom sú často autorské práva, ktoré nevykonáva vždy priamo múzeum. Proces získavania jednotlivých kultúrnych objektov do zbierkových fondov jednotlivých inštitúcií ovplyvňovali mnohé faktory a to najmä meniacia sa legislatíva v oblasti autorského práva a práva súvisiaceho s autorským právom, zmena vlastníka resp. správcu, prípadne nedostatočná identifikácia autora, rok vzniku diela a pod., čo v konečnom dôsledku ovplyvnilo správne definovanie autorskoprávnej ochrany jednotlivých diel. Vzhľadom na to, že vlastníkom väčšiny diel sú jednotlivé kultúrne inštitúcie resp. vzťah vlastníka a správcu, prípadne autora diela (jeho dedičov) nie je vždy právne vysporiadaný.

Samotná digitalizácia pri splnení zákonných podmienok je v prípade niektorých kultúrnych a vzdelávacích inštitúcií, súčasťou výnimiek a obmedzení, konkrétne § 49 autorského zákona, a preto v týchto prípadoch na samotnú digitalizáciu nie je potrebné získať súhlas autora, resp. iného oprávneného nositeľa práv. Z tohto dôvodu svoj záujem presunieme do fázy, kde už digitálne objekty máme zhotovené a je potrebné doriešiť, akým spôsobom ich múzeum môže použiť.

Základnú úpravu použitia bez potreby získania osobitného súhlasu nájdeme v § 48 autorského zákona, ktorý upravuje použitie prostredníctvom koncového terminálu.

- do autorského práva nezasahuje knižnica, archív, múzeum alebo škola, ktorá bez súhlasu autora použije vyhotovením rozmnoženiny alebo verejným prenosom pre potrebu fyzickej osoby prostredníctvom na to určeného koncového zariadenia umiestneného v priestoroch knižnice, archívu, múzea alebo školy dielo uložené v knižnici, archíve, múzeu alebo v škole, a to na účel vzdelávania, bádania alebo výskumu, ak to nie je v rozpore s podmienkami nadobudnutia alebo použitia takého diela knižnicou, archívom, múzeom alebo školou.

Výnimka sa vzťahuje na:

- ide o knižnicu, archív, múzeum alebo školu – táto podmienka je v prípade múzea splnená vždy

Rozsah použitia:

- vyhotovenie rozmnoženiny alebo verejný prenos,
- použitie prostredníctvom koncového terminálu – napr. pc alebo rôzne pevné tablety

Účel použitia a podmienky:

- v priestoroch inštitúcie – uvedené vylučuje rôzne online možnosti prístupu,
- za účelom vzdelávania, bádania, výskumu.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že daná výnimka automaticky vylučuje aplikáciu tejto výnimky v rámci online priestoru – internetu. Dovoľeným konaním v rámci výnimky je povinnosť použiť koncový terminál umiestnený v priestoroch inštitúcie. Napríklad prezeranie zdigitalizovaného zbierkového predmetu v na počítači, či tablete v priestoroch študovne.

2. Verejné vystavenie zbierkových predmetov (použitie diela verejným vystavením - § 50 autorského zákona)

Ako sme už skôr spomenuli autorský zákon obsahuje viaceré výnimky, ktoré pri splnení stanovených podmienok možno aplikovať na predmety, ktoré z pohľadu z autorského zákona požívajú ochranu. Tento režim sa ale neaplikuje plošne na všetky situácie. Ďalšou z výnimiek o ktorej budem hovoriť je výnimka podľa § 50 autorského zákona, podľa ktorého

- do autorského práva nezasahuje osoba, ktorej súčasťou obvyklých aktivít je verejné vystavovanie diel a ktorá bez súhlasu autora použije verejným vystavením fotografické dielo, iné dielo výtvarného umenia alebo originál slovesného diela, ku ktorému nadobudla:

A, vlastnícke právo alebo,

B, užívacie právo vypožičaním od oprávneného vlastníka originálu tohto diela alebo rozmnoženiny tohto diela.

Účel použitia a podmienky:

- inštitúcia, ktorej vystavovanie je obvyklá aktivita
- vlastnícke alebo užívacie právo k danému zbierkovému predmetu
- zbierkový predmet - dielo na ktorý sa daná výnimka aplikuje: fotografia, iné dielo výtvarného umenia alebo originál slovesného diela

V prípade aplikácie tejto výnimky je už na prvý pohľad zrejmé, že obvyklá aktivita vystavovania je charakteristická najmä pre múzeum alebo galériu ktorých práve súčasťou obvyklých aktivít je verejné vystavovanie diel a zbierkových predmetov (vrátane tých zbierkových predmetov, ktoré môžu byť autorským dielom). Verejné

vystavovanie tvorí základnú činnosť a poslanie týchto inštitúcií s cieľom priblížiť určité kultúrne dedičstvo širšej verejnosti. Rovnako je pri väčšine týchto inštitúcií splnená podmienka vlastníctva, či iného užívacieho práva, nakoľko väčšina zbierkových predmetov tvorí súčasť majetku múzea, ktorý bol nadobudnutý formou kúpnych alebo darovacích zmlúv.

Je však potrebné podotknúť, že danú výnimku je možné aplikovať len na určitý typ zbierkových predmetov a to:

- fotografické dielo,
- iné dielo výtvarného umenia,
- originál slovesného diela.

Rozsah použitia:

V tomto prípade je možné danú výnimku aplikovať len v prípade klasického vystavenia zbierkového predmetu napr. vo výstavnej sieni alebo využitím technických zariadení umiestnených v priestoroch múzea.

V rámci dynamicky sa rozvíjajúcim technologickým možnostiam je v rámci tejto výnimky možné prezentovať zdigitalizované kultúrne predmety v priestoroch múzea alebo galérie napr. formou obrazovky, či iného elektronického média. Tento spôsob prezentácie je výhodný najmä pre zdigitalizované kultúrne objekty, ktoré vzhľadom na trvajúcu právnu ochranu nemôžu byť sprístupnené online. Na iné spôsoby použitia nad rámec výnimky upravujúcej verejné vystavovanie je potrebné buď aplikovať inú výnimku v autorskom zákone, prípadne získať osobitný súhlas vo forme licencie na použitie zbierkového predmetu od autora, resp. iného oprávneného nositeľa práv.

3. Propagácia výstavy (propagácia výstavy a dražby umeleckého diela § 57)

Úspešná realizácia každej výstavy je nevyhnutne spojená s jej propagáciou. Práve prostredníctvom jej propagácie sa zabezpečí informovanosť verejnosti o jej konaní s cieľom prilákať, čo najväčšie množstvo návštevníkov. Samotnú výstavu možno propagovať použitím rôznych komunikačných výstupov (propagačných materiálov) ako napr. použitie plagátov, brožúr, bulletinov, bannerov a pod., a potencionálnym návštevníkom tak sprostredkovať bližšie informácie o výstave. Z dlhodobej praxe je zaužívané v rámci propagácie a marketingu umiestňovať zmenšené vizuály predmetu výstavy na tieto komunikačné výstupy (skôr spomínané plagáty, letáky a pod.) Z pohľadu autorského zákona ide aj v týchto prípadoch o vyhotovenie rozmnoženiny zbierkového predmetu, ktoré je podľa § 19 ods. 4 AZ jedným zo základných majetkových autorských práv. V tomto prípade môže múzeum alebo galéria aplikovať výnimku uvedenú v § 57 autorského zákona, podľa ktorého

- do autorského práva nezasahuje osoba, ktorá bez súhlasu autora použije vyhotovením rozmnoženiny, verejným prenosom alebo verejným rozširovaním prevodom vlastníckeho práva umelecké dielo na účel propagácie verejnej výstavy umeleckého diela alebo propagácie predaja umeleckého diela, a to v rozsahu potrebnom na takúto propagáciu.

Účel použitia a podmienky:

- využitia výlučne na účel propagácie verejnej výstavy alebo predaja zbierkového predmetu,
- podľa § 57 ods. 2 výnimku nemožno aplikovať na použitie zbierkového predmetu po skončení jeho verejného vystavenia alebo po jeho predaji.

Rozsah použitia:

- vyhotovenie rozmnoženiny zbierkového predmetu napr. umiestnením jeho zmenšenej fotografickej kópie do propagačného materiálu,
- verejný prenos zbierkového predmetu napr. umiestnenie propagačného materiálu na webovú stránku múzea,

- verejné rozširovanie prevodom vlastníckeho práva napr. šírenie propagačného materiálu v priestoroch múzea alebo na inom mieste určenom na propagáciu.

Aj v prípade aplikácie tejto výnimky je potrebné brať na zreteľ určité limity, ktoré zákonodarca definuje ako:

- využitia výlučne na účel propagácie verejnej výstavy alebo predaja zbierkového predmetu,
- podľa § 57 ods. 2 výnimku nemožno aplikovať na použitie zbierkového predmetu po skončení jeho verejného vystavenia alebo po jeho predaji. V prípade ak je súčasťou propagačného materiálu zbierkový predmet, ktorý požíva naďalej autorskoprávnu ochranu je po skončení výstavy múzeum alebo galéria povinná tento propagačný materiál prestať používať, prípadne na jeho ďalšie používanie je potrebné získať potrebný vo forme licencie.

4. Sprístupnenie zbierkových predmetov verejnosti

So samotným pojmom sprístupňovania verejnosti sa v rámci digitalizácie stretávame pomerne často, pričom v tomto prípade sa jedná o autorskoprávny pojem priamo definovaný autorským zákonom. V jednoduchosti by sa v rámci digitalizácie a digitálneho online sveta dal pojem sprístupnenie diela verejnosti vysvetliť ako „použitie – umiestnenie na internete.“ Ako prvý konkrétny príklad si v rámci digitalizácie a jej využitia uvádzame umiestnenie digitálneho zobrazenia zbierkového predmetu na webovej stránke múzea. Ide o konanie, ktoré je autorskoprávne chránené a je potrebné posúdiť oprávnenosť takého konania a použitia pri konkrétnych jednotlivých zbierkových predmetoch. V tejto oblasti autorský zákon neupravuje žiadnu výnimku alebo obmedzenie, ktorú by sme na sprístupnenie diela verejnosti vedeli aplikovať.

Pamäťová a fondová inštitúcia (galéria, múzeum a pod.) môže digitálne zobrazenie zbierkového predmetu sprístupniť verejnosti, ak:

- zbierkový predmet nie je chránený autorským právom, pretože nie je dielom napr. prírodniny, ktoré sa digitalizovali,
- ide o zbierkový predmet, ktorému už uplynula doba ochrany – aktuálne ide pri autorskom diele o 70 rokov po smrti autora (tzv. voľné dielo),
- ide o autorskoprávne chránený zbierkový predmet, ku ktorému múzeum má podpísanú licenčnú zmluvu s autorom, resp. iným oprávneným nositeľom práv
- ide o autorskoprávne chránený zbierkový predmet, ktorý je osirelým dielom

V súčasnej dobe sa na sprístupňovanie zdigitalizovaných kultúrnych objektov a hmotného a nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky vôbec v najväčšej možnej miere verejnosti zameriava portál **slovakiana**.

5. Osirelé diela (§10 a §51)

Pojem Osirelé diela sú v rámci právnej terminológie pomerne novým právnym inštitútom, ktorého základom je priamo smernica o osirelých dielach, vytvorená ako súčasť európskej autorskoprávnej legislatívy, ktorá bola prevzatá a zakotvená aj v našej legislatíve. Cieľom je umožniť isté spôsoby použitia zbierkových predmetov chránených autorským právom aj napriek tomu, že sa v praxi nepodarilo dohľadať konkrétneho autora/oprávneného nositeľa práv. Tento inštitút bol vytvorený práve za účelom uľahčenia digitalizácie kultúrneho dedičstva.

§ 10 autorského zákona – osirelé dielo

Osirelé dielo je slovesné dielo vyjadrené v písomnej forme, najmä kniha, časopis, noviny, hudobné dielo vyjadrené v písomnej forme alebo audiovizuálne dielo, ktoré je uložené u osoby podľa § 51 a ktorého autora nemožno dôsledným vyhľadávaním

- určiť
- nájsť napriek tomu, že bol určený

Nedohľadanie autora/oprávneného nositeľa práv môže spočívať v nasledovnom:

1. Autora/oprávneného nositeľa práv sa nepodarilo vôbec identifikovať napr. nevieme kto je autorom sochy, obrazu, atď.,
2. Autora/oprávneného nositeľa práv sa podarilo identifikovať, ale nie vyhľadať napr. síce vieme kto je autorom sochy, obrazu a pod., ale nevieme danú osobu vyhľadať, aby sme s ňou mohli podpísať licenčnú zmluvu.

Autorský zákon vo svojich ustanoveniach bližšie pri osirelých dielach špecifikuje viaceré podmienky, či limitáciu a to jednak z pohľadu subjektu, predmetu ochrany a vytvárania príjmov.

Využit' inštitút osirelého diela môžu nasledovné subjekty::

- knižnica,
- archív,
- múzeum,
- škola,
- zákonný depozitár.

Rozsah použitia:

- slovesné dielo vyjadrené v písomnej forme, najmä kniha, časopis, noviny,
 - hudobné dielo vyjadrené v písomnej forme,
 - audiovizuálne dielo,
- ak sú uložené u niektorého z oprávnených subjektov vyššie.

Limitácia z hľadiska vytvárania príjmov:

- osirelé dielo nemožno použiť na získanie priameho alebo nepriameho majetkového prospechu,
- v rámci použitia osirelého diela možno požiadať o úhradu účelne vynaložených nákladov.

Celkový proces, ako sa zo zbierkového predmetu môže stať osirelý zbierkový predmet v zmysle AZ, má

Tieto fázy pozostávajú z viacerých krokov:

1. Identifikácia zbierkového predmetu a základných údajov, ktoré budeme potrebovať pre ďalšie kroky,
2. Realizácia dôsledného vyhľadávania,
3. Splnenie oznamovacej povinnosti.

1. Identifikácia zbierkového predmetu a základných údajov

V rámci prvého kroku sa najväčší dôraz kladie na čo najpresnejšie popísanie zbierkového predmetu. Práve pri tomto kroku sa pri vypĺňaní metadátových záznamov častokrát možno stretnúť s problémami, či s nemožnosťou identifikácie autora/oprávneného nositeľa práv, ktoré majú často pôvod v nedostatočných resp. neúplných zdrojoch z pohľadu histórie, a historických záznamov. Pri niektorých zbierkových predmetoch je táto absencia spôsobená najmä faktom, že sa jedná o menej známych autorov, čo v konečnom dôsledku znemožňuje relevantné posúdenie autorskoprávnej ochrany. Súčasťou prvého kroku je potrebné v rámci revízie zbierkového predmetu pre zistiť možnosť doplnenia niektorých chýbajúcich údajov prostredníctvom realizovania základného výskumu tzn. z inštitúcii dostupných zdrojov zistiť potrebné informácie na identifikáciu diela a vynaložiť maximálne úsilie definovania daného zbierkového predmetu.

2. Realizácia dôsledného vyhľadávania

Druhým krokom je potreba realizovania tzv. **dôsledného vyhľadávania**. Ide o podmienku, ktorá bola súčasťou smernice o osirelých dielach a rovnako bola prevzatá do autorského zákona. Realizácia dôsledného vyhľadávania

je podmienkou zmeny statusu zbierkového predmetu na predmet osirelý. V zmysle autorského zákona je dôsledné vyhľadávanie definované ako:

- získavanie informácií v dobrej viere na základe žiadosti o poskytnutie informácií, ku ktorým nemá osoba podľa § 51 ods. 1 priamy prístup z informačných zdrojov podľa prílohy č. 1 pre kategóriu diel uvedených v prílohe č. 1 na účely určenia, či je dané dielo osirelým dielom.

Základom dôsledného vyhľadávania je overenie zdrojov presne zadaných v prílohe č. 1 autorského zákona. Zámerom tohto vyhľadávania je zistiť, či sa v **iných kvalifikovaných databázach** nenachádzajú informácie potrebné k identifikácii alebo vyhľadaniu autora/oprávneného nositeľa práv. Príloha č. 1 autorského zákona popisuje a upravuje 4 základné oblasti zdrojov na dôsledné vyhľadávanie, ktoré sú rozdelené podľa **nasledovných predmetov**:

- 1) knihy,
- 2) noviny, časopisy, odborné časopisy a periodiká,
- 3) fotografické diela, iné diela výtvarného umenia a architektonické diela ak sú súčasťou kníh, časopisov vo forme napr. ilustrácií,
- 4) slovesné a hudobné diela obsiahnuté vo zvukovom zázname a audiovizuálne použité diela (§85 AZ) (bližšie §11 AZ).

Ako príklad možno uviesť dve nosné oblasti, s ktorými sa môžu múzeá v praxi najčastejšie stretnúť, a to:

V prípade, ak ide o knihy, je potrebné overenie nasledovných databáz:

- a) povinné výťažky, katalógy knižníc a úradné záznamy vedené knižnicami a inými inštitúciami,
- b) asociácie vydavateľov a autorov v príslušnej krajine,
- c) existujúce databázy a registre, register autorov slovesných diel, výkonných umelcov a nositeľov ich práv WATCH, medzinárodné štandardné číslo knihy ISBN a databázy kníh vydaných tlačou,
- d) databázy príslušných organizácií kolektívnej správy, najmä organizácií spravujúcich práva na rozmnožovanie,
- e) zdroje zahŕňajúce databázy a registre vrátane projektu virtuálny medzinárodný súbor autorít VIAF a prístupný register informácií o autorských právach a osirelých dielach ARROW.

Ak ide o fotografické diela, iné diela výtvarného umenia a architektonické diela, ktoré sa nachádzajú v knihách, odborných časopisoch, novinách a zábavných časopisoch, alebo iné diela je potrebné overiť:

- a) zdroje uvedené v knihách a novinách, časopisoch, odborných časopisoch a periodikách,
- b) databázy príslušných organizácií kolektívnej správy predovšetkým pre diela výtvarného umenia, fotografické diela a architektonické diela, vrátane organizácií spravujúcich práva na rozmnožovanie,
- c) databázy obrazových agentúr.

Dôležité:

V prípade napr. fotografií sa bude jednať výlučne o fotografie, ktoré sú súčasťou knihy, odborných časopisov, iných publikácií a pod. V tomto prípade tak inštitút osirelých diel nemožno použiť na akékoľvek fotografie, ale iba na tie ktoré sú súčasťou už skôr spomínaných publikácií.

Čo sa týka náležitostí žiadosti organizácii, ktorá spravuje príslušnú databázu, nie je zákonom definovaná žiadna záväzná forma. Obsahovo má žiadosť daný zbierkový predmet bližšie definovať a to na základe popisných údajov. V súčasnej dobe je možné pri niektorých databázach poskytnúť aj možnosť podania žiadosti online.

3. Splnenie oznamovacej povinnosti

Zákon ďalej stanovuje, že výsledky dôsledného vyhľadávania je potrebné uchovať a bez zbytočného odkladu poskytnúť Slovenskej národnej knižnici správu o výsledkoch dôsledného vyhľadávania, použití osirelého zbierkového predmetu a kontaktné údaje. Slovenská národná knižnica tak reprezentuje vnútroštátnu autoritu, ktorá zastrešuje agendu osirelých diel.

Po splnení všetkých predchádzajúcich krokov a ukončenia dôsledného vyhľadávania možno prísť k samotnému **použitiu osirelého zbierkového predmetu**.

Osirelé dielo možno podľa § 51 ods. 1 AZ použiť:

- a) vyhotovením rozmnoženiny na účely digitalizácie, indexácie, katalogizovania, uchovávania, reštaurovania alebo na účely umožnenia prístupu verejnosti,
- b) sprístupňovaním verejnosti.

Pri digitalizácii kultúrneho dedičstva je zásadná práve možnosť **sprístupnenia verejnosti, čo umožňuje múzeu umiestniť digitálne zobrazenie zbierkového predmetu na svoju webovú stránku**, resp. na iný portál, a uvedeným spôsobom sprístupňovať širšej verejnosti kultúrne dedičstvo.

Možnosť použiť identifikovaný osirelý zbierkový predmet nie je časovo neobmedzená. Podľa smernice o osirelých dielach aj autorského zákona môže **autor kedykoľvek status osirelého diela ukončiť**. V tomto prípade je potrebné túto žiadosť písomne adresovať Slovenskej národnej knižnici, ktorá o tom následne upovedomí múzeum používajúce osirelý zbierkový predmet.

Ako príklad možno uviesť zbierkový predmet napr. rukopis vo forme knihy približne z 90. rokov 20 storočia, ktorý má múzeum alebo galéria vo svojej zbierke avšak autor je neznámy a preto sa predpokladá, že sa jedná o predmet chránený autorským právom. Zbierkový predmet bol nadobudnutý darovacou zmluvou, pričom darca nebol zároveň autor a z tohto dôvodu absentuje udelenie potrebnej licencie napr. práve na sprístupnenie verejnosti. Múzeum by rado tento zbierkový predmet digitalizovalo a použilo na svojej westránke, prípadne portály slovakiana. Digitalizácia je možná za použitia výnimky na účely archivácie, či reštaurovania, avšak nie na sprístupnenie verejnosti formou online priestoru. Z tohto dôvodu sa múzeum alebo galéria rozhodlo využiť inštitút osirelých diel za splnenia všetkých zákonných podmienok, ktoré sme si už skôr vymenovali.

6. Rozšírená hromadná licenčná zmluva (hromadná licenčná zmluva (§78 – 81))

Zákonodarca v rámci ustanovení autorského zákona zakotvil možnosť uzavretia hromadnej licenčnej zmluvy, ktorá predstavuje po splnení zákonných podmienok ďalšiu z alternatív, ktorú môžu múzea využiť pri sprístupňovaní práve väčšieho množstva zbierkových predmetov chránených autorským právom. V prípade hromadnej licenčnej zmluvy hovoríme o špecifickom inštitúte na ktorý sa viaže splnenie viacerých podmienok, ktoré si bližšie rozoberieme.

Hromadnou licenčnou zmluvou môže udeliť organizácia kolektívnej správy nadobúdateľovi súhlas na použitie viacerých diel nositeľov zastupovaných podľa § 164, ku ktorým vykonáva správu majetkových práv.

Rozšírenú hromadnú licenčnú zmluvu uzatvárajú jednotlivé OKS (organizácie kolektívnej správy), každá vo svojej oblasti zamerania. Z hľadiska bežnej zmluvnej agendy OKS udeľujú štandardne súhlas na použitie predmetov ochrany iba v prípade, ak zastupujú konkrétneho autora.

Rozdielom pri rozšírenej hromadnej licenčnej zmluve je, že možno získať súhlas aj na použitie tých predmetov, ktorých autorov OKS nezastupuje.

V prípade, ak autora:

- nemožno reálne vyhľadať,
- z dôvodu limitácie predmetov nemožno využiť ani systém osirelých diel
- autora nezastupuje ani OKS

V prípade ak sa nedá podpísať licenčná zmluva s konkrétnym autorom ide o jedinú možnosť ako získať súhlas na použitie ešte chráneného zbierkového predmetu.

Dôležité:

- rozšírená hromadná licenčná zmluva sa neuzatvára na použitie konkrétneho zbierkového predmetu, ale plošne na použitie všetkých predmetov ochrany v istej oblasti – len zákonom stanovenými spôsobmi použitia.
- uzatvorenie hromadnej licenčnej zmluvy je zväčša spojené s vynaložením finančných prostriedkov